

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ ТА
ІНФРАСТРУКТУРНОГО РОЗВИТКУ
КАФЕДРА ТУРИЗМУ, РЕКРЕАЦІЇ ТА КРАЄЗНАВСТВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної
програми «Туризм і рекреація»
першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти
к.е.н., доцент Оксана БЕРЕЗІВСЬКА

O. Bereziwska

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«ІСТОРІЯ ТУРИЗМУ»**

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ:

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань - 24 Сфера обслуговування

Спеціальність – 242 Туризм і рекреація

Освітньо-професійна програма – «Туризм і рекреація»

Кількість кредитів – 3

Рік підготовки – 1, семестр – 2

Компонент освітньо-професійної програми – вибірковий, професійний.

Дні занять – відповідно до розкладу занять.

Консультації – онлайн і офлайн відповідно до графіку консультацій кафедри.

Мова викладання – українська.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА:

Іванюк Павло Володимирович - старший викладач кафедри туризму.

Контактна інформація:

Адреса: 80381, вул. В. Великого, 1,
м. Дубляни, Львівський район, Львівська
область, кім. 312.

e-mail: ivaniukpv@lnup.edu.ua

Телефон: +38-098-12-56-182

Викладач з 2-річним досвідом, автор та співавтор 5 наукових статей та 4 тез.

Читає освітні компоненти: Організація анімаційної та екскурсійної діяльності.

Наукові інтереси: дослідження туристичної і рекреаційної привабливості Західного регіону України та розробка нових туристичних маршрутів; історична анімація; збереження і популяризація культурної спадщини України; розробка екскурсій; активний туризм.

1. Анотація освітнього компонента.

Освітній компонент «Історія туризму» спрямований на вивчення еволюції туристичної діяльності від найдавніших часів до сучасності, а також аналіз ключових етапів, явищ та тенденцій, що впливали на формування та розвиток туризму як соціального, культурного та економічного явища. Курс охоплює історію подорожей у різні епохи, включаючи стародавній світ, середньовіччя, епоху Відродження, промислову революцію та сучасний період глобалізації. Здобувачі ознайомлюються з витоками туристичної індустрії, розвитком транспортних і комунікаційних систем, формуванням туристичної інфраструктури, а також із впливом соціальних, політичних і технологічних змін на туризм. Окрему увагу приділено історії туризму в Україні, включаючи розвиток паломництва, культурно-пізнавальних і рекреаційних подорожей у різні історичні періоди. Дисципліна формує у студентів глибоке розуміння генези туризму, його ролі у формуванні світової культурної та економічної спадщини, а також сприяє розвитку аналітичних навичок для оцінки сучасних тенденцій туризму на основі історичного досвіду. Курс буде корисним для здобувачів, які прагнуть здобути фахові компетенції у сфері туризму, організації подорожей та збереження туристичної спадщини.

Освітній компонент «Історія туризму» є вибіркоvim і належить до циклу професійної підготовки за освітньою програмою «Туризм і рекреація» спеціальності 242 Туризм і рекреація галузі знань 24 Сфера обслуговування, який викладається в 2 семестрі в обсязі 3 кредитів. Підсумковий контроль – залік.

2. Мета та завдання освітнього компонента.

Метою викладання освітнього компонента є формування у студентів цілісного уявлення про еволюцію туризму як соціального, культурного та економічного явища, розвиток індустрії туризму в історичній ретроспективі, а також розуміння впливу історичних, політичних, економічних і технологічних факторів на формування сучасної туристичної сфери. Дисципліна спрямована на розвиток аналітичних навичок, здатності оцінювати історичні передумови, мотивацію й тенденції розвитку туризму, а також застосовувати отримані знання для вирішення актуальних завдань у сфері туризму та збереження його культурної спадщини.

Завдання освітнього компонента формувати у здобувачів цілісного уявлення про витoki та етапи розвитку туризму від найдавніших форм подорожей до сучасного глобалізованого туристичного простору. У межах курсу розкривається вплив історичних, політичних, економічних, культурних і технологічних чинників на становлення та трансформацію туристичної діяльності в різні історичні епохи.

Особлива увага приділяється аналізу ключових подій, тенденцій і явищ, що визначали динаміку розвитку туризму, а також ролі туризму у збереженні та популяризації культурної, соціальної й економічної спадщини людства. Висвітлюється еволюція туристичної інфраструктури, транспорту та засобів комунікації як основи розширення туристичних можливостей.

Курс також охоплює особливості розвитку туризму в Україні, зокрема традиції мандрівництва, формування курортної справи та екскурсійної діяльності. У результаті опанування дисципліни здобувачі набувають здатності аналізувати історичні передумови сучасного стану галузі, прогнозувати перспективи її розвитку, усвідомлювати важливість збереження культурної спадщини та використовувати історичні знання для популяризації культурного, пізнавального й екологічного туризму.

3. Пререквізити: Історія України, Туристичне краєзнавство, Організація туризму.

4. Постреквізити: Організація анімаційної та екскурсійної діяльності, Спеціалізовані види туризму, Навчальна практика (екскурсійна), Туристичне країнознавство.

5. Результати навчання

Відповідно до освітньо-професійної програми «Туризм і рекреація» вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами таких компетентностей та програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність	ІК. Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	К02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і

	технологій, використовувати різні види та форми рухомої активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Фахові (спеціальні) компетентності	K19. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів. K28. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнання міжкультурних проблем у професійній практиці.
Програмні результати навчання	ПР01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів ПР14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття

6. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Всього годин	
	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Семестр	2	2
Кількість кредитів/годин	3/90	3/90
Усього годин аудиторної роботи	48	10
в т.ч.:		
• лекційні заняття, год.	16	4
• практичні заняття, год.	32	6
• лабораторні заняття, год.	-	-
• семінарські заняття, год.	-	-
Усього годин самостійної роботи	42	80
Форма контролю	залік	залік

7. Дидактична карта освітнього компонента

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма здобуття освіти (ДФЗО)						заочна форма здобуття освіти (ЗФЗО)					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Передумови виникнення подорожей і туризму в суспільстві. Витоки туризму. Подорожі в стародавньому світі.	11	2	4			5	11	0,5	0,5			10
Тема 2. Розвиток подорожей у середньовіччі.	11	2	4			5	11	0,5	0,5			10
Тема 3. Подорожі та великі географічні відкриття в другій половині XV-XVI ст.	11	2	4			5	11	0,5	0,5			10
Тема 4. Розвиток подорожей в епоху Просвітництва (XVII-	11	2	4			5	11	0,5	0,5			10

XVIII ст.).												
Тема 5. Подорожі в епоху індустріалізації та промислової революції.	11	2	4			5	11	0,5	0,5			10
Тема 6. Становлення організованого туризму та туристичної індустрії.	11	2	4			5	11	0,5	2			8,5
Тема 7. Історія туризму в Україні.	12	2	4			6	12	0,5	1			10,5
Тема 8. Масовий туризм в епоху глобалізації та сучасні тенденції.	12	2	4			6	12	0,5	0,5			11
Усього годин	90	16	32			42	90	4	6			80

Перелік соціальних, універсальних, “м’яких” навичок (soft skills)

1. допитливість – відбувається під час засвоєння теоретичного матеріалу та здійснення самостійної роботи з метою розширення знань з освітнього компонента;

2. наполегливість – проявляється під час виконання практичних робіт та індивідуальних завдань;

3. уміння працювати в команді - вміння слухати і поєднувати власні амбіції із колективною справою, вміння переконувати і знаходити компроміс, застосовується під час дискусійних обговорень, в ділових іграх, при опрацюванні практичних кейсів;

4. відповідальність – почуття обов’язку перед одногрупниками, необхідність пояснити причини невиконання чи невчасного виконання завдання та шляхи виправлення ситуації;

5. креативність, критичне мислення – вміння знаходити нестандартні нові рішення знайомих ситуацій, розуміння, аналіз, пошук вирішення актуальних проблем у розрізі освітньої компоненти та висвітлення результатів під час занять, участь в конференціях і круглих столах, наукові публікації;

6. системне мислення – вміння планувати, ставити поточні та кінцеві цілі та реалізовувати їх, аналізувати складні ситуації, знаходити оптимальне рішення;

7. робота з інформацією – вміння збирати, аналізувати й оцінювати нову інформацію, задавати потрібні питання; орієнтуватися у широкому інформаційному полі сучасного світу.

Формат освітнього компонента – проведення лекцій і практичних занять та консультацій для кращого розуміння тем; виконання самостійної роботи здобувачами; проведення наукових досліджень та опублікування їх результатів (написання статей, тез конференцій, доповідей круглих столів і семінарів).

В карантинних умовах COVID-19 та воєнного стану в Україні допускається проведення лекцій і практичних занять у дистанційній формі з використанням платформ: Moodle, Microsoft Teams, Zoom, Skype, Viber.

Форми та методи навчання.

Лекційні заняття обов’язково супроводжуються мультимедійною презентацією і відбуваються у таких формах: лекція-діалог (лекція-бесіда), лекція-візуалізація, лекція-дискусія, проблемна лекція, лекція із запланованими помилками тощо. Практичні та семінарські заняття відбуваються у таких

формах: робота в групах, мозкова атака, презентація, ділова гра, семінар-дискусія і т.д.

Стейкхолдери, практики, представники туристичного бізнесу, фахівці, залучені до викладання освітніх компонентів.

До викладання освітнього компонента долучаються представники органів державної виконавчої влади в галузі туризму, державних та приватних туристичних підприємств, туристичних кластерів, операторів, національних парків, підприємств готельно-ресторанного бізнесу, за участю яких проводяться так звані гостьові або виїзні заняття.

Остаточна оцінка розраховується наступним чином:

Види оцінювання Тема 1. Становлення науки	Кількість балів
Тема 1. Передумови виникнення подорожей і туризму в суспільстві. Витоки туризму. Подорожі в стародавньому світі.	12
Тема 2. Розвиток подорожей у середньовіччі.	13
Тема 3. Подорожі та великі географічні відкриття в другій половині XV-XVI ст.	12
Тема 4. Розвиток подорожей в епоху Просвітництва (XVII-XVIII ст.).	13
Тема 5. Подорожі в епоху індустріалізації та промислової революції.	12
Тема 6. Становлення організованого туризму та туристичної індустрії.	13
Тема 7. Історія туризму в Україні.	12
Тема 8. Масовий туризм в епоху глобалізації та сучасні тенденції.	13
Разом	100 балів

Підсумкова оцінка з освітнього компонента “Історія туризму” виставляється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу та шкалу ЄКТС.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проєкту (роботи), практики, підсумкової атестації	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Окрема тема або освітній компонент можуть бути перезараховані на підставі результатів навчання за неформальною або інформальною освітою.

Методи контролю та оцінювання

1. Усне опитування (фронтальне, індивідуальне, комбіноване, детальний аналіз відповідей студентів).

2. Письмова аудиторна та позааудиторна перевірка (письмові відповіді на питання (контрольна робота, самостійна робота); виконання та оформлення схем, таблиць, діаграм; написання, есе, рефератів; підготовка презентацій; написання та опублікування статей, тез конференцій, доповідей круглих столів, семінарів).

3. Практична перевірка (виконання практичної роботи; аналіз виробничої інформації; рішення професійних завдань; ділові ігри; написання, оформлення та захист бізнес-планів).

4. Стандартизований контроль (тести).

5. Самоконтроль (самооцінка здобувачем вищої освіти якості засвоєного навчального матеріалу з дисципліни в цілому, змістовного модуля чи окремої теми на основі передбачених у робочих програмах або методичних рекомендаціях питань для самоконтролю).

6. Самооцінка (передбачає критичне ставлення здобувача вищої освіти до своїх здібностей і можливостей, об'єктивне оцінювання досягнутих результатів).

Види контролю: поточний контроль, залік.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний

1. Мальська М., Паньків Н., Ховалко А. Історія розвитку туризму: навч. посібник. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2016. 117 с.
2. Кузишин А.В. Історія туризму. – Тернопіль: Вектор, 2016. – 316 с.
3. Лиман С. І., Парфіненко А. Ю., Посохов І. С. Історія туризму. Суми: Університетська книга, 2018. 372 с.
4. Абрамов В. В., Тонкошкур М. В. Історія туризму: підручник. Харків: ХНАМГ, 2010. 294 с.
5. Устименко Л. М., Афанасьєв І. Ю. Історія туризму: навч. посібник. Київ: Альтерпрес, 2008. 354 с.
6. Федорченко В. К., Дьорова Т. А. Історія туризму в Україні: навч. посібник. Київ: Вища школа, 2002. 195 с

Допоміжний

1. Божко Л. Д. Туризм як соціокультурний феномен: історія і сучасність (середина ХІХ – початок ХХІ ст.): монографія. Харків: Лідер, 2017. 344 с
2. Альтгайм Л.Б. Основи музейної та екскурсійної діяльності. Курс лекцій. Тернопіль: Тернопільський нац. пед. університет ім. В. Гнатюка, 2007. 113с.
3. Галасюк С.С., Нездоймінов С.Г. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності: навчальний посібник.. К.: Центр учбової літератури, 2013. 178 с.

4. Рутинський М. Історико-географічні тенденції та періодизація розвитку курортної справи. Історія української географії. Тернопіль: Підручники і посібники, 2008. Вип. 17
5. Мальська М. П., Грицишин А. Т., Білоус С. В., Топорницька М. Я. Фестивальний туризм: теорія та практика: навч. посібник. Київ : Видавець ФОП Піча Ю. В., 2022. 232 с.
6. Організація екскурсійної діяльності. Опорний конспект лекцій. Уклад. О. О. Каролоп. Київ : Видавничий центр КНТЕУ. 2002. 45 с.
7. Покоłodна М.М. Організація екскурсійної діяльності: підручник. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім.О.М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім.О. М. Бекетова, 2017. 180 с.
8. Торяник В. М., Хрідочкін А. В., Джинджоян В.В. Екскурсологія : підручник. За заг. ред. доктора юридичних наук, професора, В.О. Негодченка. Дніпро : ДГУ, 2022. 370 с.
9. Зінченко В. А. Екскурсологія як туризмологічна наука. Наукові записки Київського університету туризму, економіки і права. Серія : філософські науки. Київ, 2010. Вип. 8. С. 211–223.
10. Король О. Д. Організація екскурсійного обслуговування в туризмі: навч. посіб. Сучава, Сучавський університет, 2015. 110 с. [Електронний ресурс]: <http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/07navchproc>.
11. Покоłodна М. М. Опорний конспект лекцій з дисциплін «Екскурсознавство», «Організація екскурсійних послуг» (для студентів спеціальності 7.050201 – «Менеджмент готельного курортного і туристського сервісу» і 6.050400 – «Туризм») / уклад. : М. М. Покоłodна. – Харків: ХНАМГ, 2007. – 80 с. – [Електронний ресурс] Режим доступу : <http://eprints.kname.edu.ua>
12. Крупа О. М., Боруцька Ю. З., Іванюк П. В. Наукові дослідження інноваційних напрямів повоєнного відновлення туристично-краєзнавчої та рекреаційно-екскурсійної галузей в Україні. *Наукові перспективи*: журнал. 2024. № 8(50), 2024. С. 450-459. Іванюк, П., &

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

- 1) Бібліотечно-інформаційні ресурси - книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки Університету, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України:
 - Наукова бібліотека Університету, м. Дубляни вул. В. Великого, 1.
 - Львівська наукова бібліотека ім. Стефаника НАН України, вул. Стефаника, 2;
 - Львівська обласна наукова бібліотека, просп. Шевченка, 13;
 - Наукова бібліотека ЛНУ ім. Франка, метод. відділ, вул. Драгоманова, 17;
 - Центральна міська бібліотека ім. Лесі Українки, вул. Мулярська, 2а.
- 2) Електронні інформаційні ресурси мережі Інтернет з переліком сайтів:
<https://www.tourism.gov.ua/> - Державне агентство розвитку туризму України
www.mavisa.ga - Багатомовний пошуковий каталог.

www.ukrstat.gov.ua – Державна служба статистики України.

<http://www.lv.ukrstat.gov.ua/> - Головне управління статистики у Львівській області.

<https://www.wttc.org/> – Всесвітня рада з туризму та подорожей.

<https://moodle.lnup.edu.ua/> - Віртуальне навчальне середовище Університету.

Силабус освітнього компонента розглянутий та схвалений
на засіданні кафедри туризму, рекреації та краєзнавства

Протокол №1 від 25 серпня 2025 року

В.о. завідувача кафедри _____

Оксана КРУПА

Погоджено навчально-методичною комісією
спеціальності Туризм і рекреація

Протокол № 1 від 27 серпня 2025 року

Голова НМКС _____

Оксана КРУПА

Затверджено рішенням навчально-методичної
ради факультету землепорядкування та
інфраструктурного розвитку

Протокол №1 від 28 серпня 2025 року

Голова НМРФ _____

Павло КОЛОДІЙ